

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : मे - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ३

विषय:- बँकिंग (भाग-१) (EC-301)

दिनांक: २४/०५/२०२२

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते. दु. ५.३०

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही १०) (२०)

१. सराफी पेढ्या
२. प्रेसिडेन्सी बँका
३. सेबी (SEBI)
४. परकीय विनियम बँका
५. व्यावसायिक बँका
६. मिश्र बँका
७. चालू खाते
८. तरलता
९. गुंतवणूक धोरण
१०. खातेदार
११. अल्पवयीन खातेदार
१२. बँकेची व्याख्या

प्रश्न २ टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

१. सावकाराची कार्ये
२. व्यावसायिक बँकांची दुय्यम कार्ये
३. समूह बँक पद्धती
४. सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांची वैशिष्ट्ये
५. भारतातील बँकाच्या राष्ट्रीयीकरणाची उद्दिष्ट

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (४५)

१. भारतीय अर्थव्यवस्थेत आणि बँकिंग क्षेत्रात भारतीय रिझर्व्ह बँकेची भूमिका स्पष्ट करा.
२. ठेव बँका आणि गुंतवणूक बँकांमधील फरक स्पष्ट करा.
३. सहकारी बँकांचा अर्थ आणि वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.
४. संस्थात्मक ग्राहकांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ दिर्घ निबंध / सविस्तर उत्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) (१५)

१. शाखा बँका म्हणजे काय? त्याचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.
२. बँकांचे कार्यात्मक वर्गीकरण स्पष्ट करा आणि वर्गीकरण तका देखील तयार करा.

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
B.A. – SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY - 2022
SECOND YEAR
SEMISTER - III
Sub: Banking (Part-I) (EC-301)

Date: 24/05/2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.30 pm

Instructions: 1) Attempt all questions

- Q.1. Explain the concept. (Any 10) (20)**
1. Sarafi pedhi
  2. Presidency banks
  3. SEBI
  4. Foreign exchange bank
  5. Commercial banks
  6. Mixed banks
  7. Current account
  8. Liquidity
  9. Investment policy
  10. Account holders
  11. Minors account
  12. Definition of Banking
- Q.2. Write short notes. (Any Four) (20)**
1. Functions of money lenders
  2. Objectives of nationalisation of banking in india
  3. Group banking system
  4. Features of public sector banks
  5. Secondary functions of commercial banks
- Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Three) (45)**
1. Explain the role of reserve bank of India in Indian economy and in banking sector
  2. Explain the difference between deposit banks and investment banks
  3. Explain meaning and feature of co-operative banks
  4. Explain the different types of institutional customers
- Q. 4. Essay type/ Open ended question. (Any One) (15)**
1. What do you mean by Branch banks? Explain its advantages and disadvantages
  2. Explain the functional classification of banks and also prepare classification chart
-